

Ecoloog Jaap Groot bij de paddenpoel, de winterbiotoop (de zandrug) en het paddenscherm.

FOTO JOSÉ PIETENS

Bouwterrein met paddenparadijsje

Ecoloog Jaap Groot bij de paddenpoel, de winterbiotoop (de zandrug) en het paddenscherm.

FOTO JOSÉ PIETENS

Bouwterrein met paddenparadijsje

José Pietens

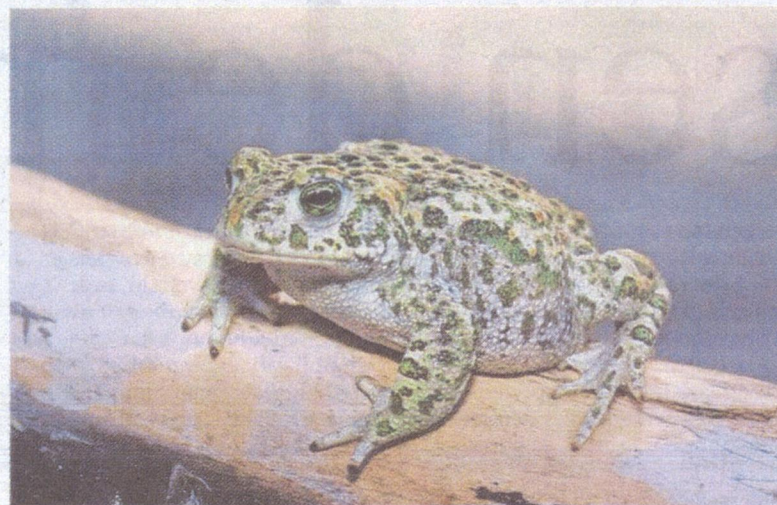
Zaandijk * Een klein hamstertje zorgde kort voor de eeuwwisseling voor een rel van nationale omvang. De met uitsterven bedreigde korenwolf wist in zijn eentje de bouw van een bedrijventerrein in Heerlen ernstig te vertragen. Diertjes - zo bleek toen duidelijk - hebben de Europese regelgeving aan hun zijde, die ze beschermt tegen de gevolgen van bouwdrift.

De West-Friese ecoloog Jaap Groot merkt dat overheden, bouwers en projectontwikkelaars zich sindsdien steeds meer bewust zijn geworden van flora en fauna op bouwlocaties. „In het verleden werd eerst een bouwplan gemaakt en dacht men later: 'oh ja, de beschermde soorten zijn er ook nog'. Nu wordt er vooraf onderzoek verricht en treft men maatregelen om de beestjes te beschermen.” Een van de beestjes die extra bescherming genieten, is de rugstreeppad. De kleine nachtbraker komt in de hele Zaanstreek en in

Waterland voor. Ook op het terrein aan de Fortuinweg in Zaandijk, waar de gemeente Zaanstad de nieuwe velden voor de Wijdewormerse hockeyvereniging De Kraaien gaat aanleggen. Om te voorkomen dat de padden gaan overwinteren op het bouwterrein, worden speciale voorzieningen aangebracht. Zaanstad trekt hier 30.000 euro voor uit, een bedrag dat al is inbegrepen bij de circa zes miljoen die de verhuizing van De Kraaien kost. De voorzieningen bestaan uit een paddenscherm met opvangemmers, een winterbiotoop en een paddenpoel.

Paddenscherm

Het paddenscherm is rond het hele bouwterrein neergezet. De rugstreeppad heeft een oogje op bouwlocaties vanwege de grote hopen zand. Daar is ie gek op, want het is ideaal materiaal om een overwinteringsholletje in te graven. In Zaandijk wordt hem de weg versperd door een circa dertig centimeter hoog scherm. Dat lijkt laag genoeg

De rugstreeppad is een zwaar beschermde soort.

ARCHIEFFOTO TON KASTERMANS

om overheen te springen, maar: „Kikkers springen, padden krui-
pen.”

Om de vijf meter zijn aan beide zijden van het scherm opvangemmers ingegraven. De tijdens de trek

'verdwaalde' padden worden hierin opgevangen en op de juiste overwinteringsplek gezet. En de beestjes die al op bouwlocatie aanwezig zijn worden overgezet naar hun 'eigen' terrein. „Het gaat

om honderden emmers, die drie maal per dag worden gecontroleerd.”

Buiten het scherm heeft de rugstreeppad alles wat zijn paddenhart begeert: een winterbiotoop om te overwinteren en een paddenpoel om in het voorjaar en de vroege zomer te paren en eitjes achter te laten. „Padden hebben een geïsoleerd stuk water nodig, om te voorkomen dat vissen de eitjes opeten. Ook is het ondiep, zodat het water sneller opwarmt. Warm water versnelt het uitkomen van de eitjes.”

Amfibieën

Alle amfibieën zijn beschermd, maar voor algemenere soorten als de bruine en de groene kikker hoeft geen ontheffingsprocedure te worden aangevraagd. „Dat betekent niet dat die kikkers vogelvrij zijn en je als een dolle tekeer kunt gaan op een bouwlocatie. Maar je hoeft er geen speciale maatregelen voor te treffen, zoals bij de rugstreeppad wel het geval is.”

De *Epidalea calamita* - zoals de rugstreeppad voluit heet - komt in nagenoeg heel Nederland voor, maar is in Europees verband zeldzaam. „Nederland is het putje van Europa, al het water stroomt hiernaartoe. Die mix van land en water is ideaal voor de rugstreeppad. Hij is graag in de duinen en veengebieden. In Waterland zit ie vaak in de randgebieden rond boerderijen. 's Winters kan ie dan lekker opschuilen op het boeren erf.”

Brullen

Groot heeft tijdens zijn onderzoek aan de Fortuinweg zeker twaalf mannetjes horen brullen. „Daarmee kun je niets zeggen over het aantal padden dat hier is. Het is een mobiele soort, hij kan zich kilometers ver verplaatsen. Bovendien is de natuur onvoorspelbaar. Hij kan zomaar opduiken op een bouwterrein. Is de bouw al begonnen, dan heb je een probleem. Maar in Zaandijk zijn de maatregelen in optima forma uitgevoerd. Echt maatwerk is het. De grond

Paren in de paddenpoel.

ARCHIEF

was te zacht voor zwaar materieel, dus alle paaltjes voor het scherm zijn met behulp van een schep ingegraven. En dit is een heel nat gebied, hè. Het water stond halverwege de kuit van de gravers.”